

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 9 stycznia 2025 r.

Poz. 189

UCHWAŁA NR 19/196/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W BIAŁYMSTOKU

z dnia 19 grudnia 2024 r.

Kolegium Izby w składzie:

Przewodniczący: Dariusz Renczyński
Członkowie: Beata Chmielewska
Izabela Chrulska
Ewa Czołpińska
Paweł Gałko
Katarzyna Gawrońska
Agnieszka Gerasimiuk
Ewa Lotko
Małgorzata Rutkowska
Maria Wasilewska

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), **po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym uchwały Nr IX/41/2024 Rady Gminy Boćki z dnia 27 listopada 2024 r. zmieniająca uchwałę Nr XV/104/2021 Rady Gminy Boćki z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości,**

postanawia:

1. uznać, że powyższa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa poprzez:

- a) wskazanie w punkcie 2. objaśnień do wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, że w razie stwierdzenia, że właściciel nieruchomości nie uiścił opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo uiścił ją w wysokości niższej od należnej, wójt gminy określa w drodze decyzji wysokość zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, co stanowi naruszenie art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2024 poz. 399, ze zm.);
- b) wskazanie w punkcie 7. objaśnień do wzoru deklaracji, że dopuszcza się składanie deklaracji „we wszystkich formach wymienionych w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych”, co stanowi naruszenie art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;

c) nałożenie na właścicieli nieruchomości obowiązku wypełnienia załącznika nr 1 do wzoru deklaracji, w którym powinny zostać umieszczone imiona i nazwiska osób zamieszkujących nieruchomość w zabudowie jednorodzinnej, dla której składana jest deklaracja, co stanowi naruszenie art. 6m ust. 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

- w związku z powyższym stwierdzić nieważność:

a) punktu 2. objaśnień do wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) punktu 7. objaśnień do wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

c) załącznika nr 1 do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi „Wykaz osób zamieszkujących nieruchomość w zabudowie jednorodzinnej, dla której składana jest deklaracja”;

2. wskazać, że powyższa uchwała została podjęta z naruszeniem art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poprzez niejasne określenie w części G wzoru deklaracji rodzaju zwolnienia jakie powinien uwzględnić właściciel nieruchomości ustalając wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

UZASADNIENIE

W dniu 27 listopada 2024 r. Rada Gminy Boćki podjęła uchwałę Nr IX/41/2024 zmieniającą uchwałę Nr XV/104/2021 Rady Gminy Boćki z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości. Akt ten był przedmiotem postępowania nadzorczego prowadzonego przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Białymstoku na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. O wyznaczonym na dzień 19 grudnia 2024 r. posiedzeniu Kolegium Izby powiadomiono Radę Gminy pismem z dnia 10 grudnia 2024 r., w którym wskazano postanowienia uchwały budzące wątpliwości prawne.

Na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2024 r. Kolegium Izby po analizie przedmiotowej uchwały stwierdziło co następuje.

Badana uchwała w części została podjęta z naruszeniem prawa, w tym o charakterze istotnym.

Organ nadzoru stwierdził istotne naruszenie prawa w punkcie 2. objaśnień do wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w którym przewidziano wydanie przez wójta gminy decyzji określającej wysokość zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie uiścił opłaty albo gdy uiścił ją w wysokości niższej od należnej. Mając to na uwadze należy podnieść, że wydanie takiej decyzji będzie niezgodne z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Według tego przepisu deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. W związku z tym w sytuacji opisanej w punkcie 2. objaśnień podstawą dochodzenia należności z tytułu opłaty jest sama deklaracja, a ustawa nie przewiduje wydawania decyzji w tym zakresie.

Z kolei w punkcie 7. objaśnień do wzoru deklaracji dopuszczono możliwość składania deklaracji „we wszystkich formach wymienionych w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 180)”. Kolegium Izby stwierdza, że naruszono tym art. 6n ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który stanowi, iż to rada gminy w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego określić powinna warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a w szczególności ich format elektroniczny oraz układ informacji ich i powiązań między nimi zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, sposób ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej, rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone. Z tych względów przedmiotowe objaśnienia w pkt 2 i w pkt 7 nie wypełniają swojej funkcji i są niezgodne z powoływanymi przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W omawianym kontekście Kolegium Izby zauważa również, że według art. 6m ust. 3 ustawy deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą być wysłane na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych. Jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do posiadania aktywnego adresu do doręczeń elektronicznych wpisanego do bazy adresów elektronicznych, powiązanego z publiczną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego z dniem 1 stycznia 2025 r. Wobec tego uchwała powinna również zawierać informację o możliwości złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na adres do doręczeń elektronicznych.

Ponadto w badanym wzorze deklaracji zamieszczono załącznik nr 1, który nakłada na właścicieli nieruchomości obowiązek podania imion i nazwisk osób zamieszkujących nieruchomość w zabudowie jednorodzinnej, dla której składana jest deklaracja. Kolegium Izby podnosi, że nałożenie obowiązku w tym względzie przekracza określony w art. 6m ust. 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach katalog danych, które mogą być wymagane od właściciela nieruchomości w składanej deklaracji. Zgodnie z przywołanymi przepisami deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Obejmują również informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego. Dlatego też Kolegium Izby stanęło na stanowisku, że podawanie danych określonych w załączniku Nr 1 do wzoru deklaracji jest niezasadne w tym znaczeniu, że nie są one niezbędne w kontekście ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami, jak również możliwości jej poboru i egzekucji. Z tych względów organ nadzoru postanowił o stwierdzeniu nieważności wskazanego załącznika.

Kolegium Izby wskazuje też, że wzór deklaracji w nieistotny sposób narusza art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie jej części G zawierającej opis wiersza przeznaczonego dla określenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (poz. 36). W świetle powoływanej regulacji ustawowej rolą deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest zapewnienie prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. Tymczasem wskazany opis dla poz. 36 przewiduje, że podczas ustalania wysokości stawki należy uwzględnić „kwotę zwolnienia określoną w uchwale Rady Gminy Boćki w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Boćki”. Z samej deklaracji nie wynika jednak dokładnie o jaką uchwałę chodzi, a tym samym jakie zwolnienia może zostać zastosowane. Należy natomiast domniemywać, że chodzi o zwolnienie dotyczące budynków mieszkalnych jednorodzinnych, w których kompostowane są odpady w kompostowniku przydomowym, określone w uchwale Nr XXXIV/206/2023 Rady Gminy Boćki z dnia 10 lutego 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty. Dlatego też, aby usunąć wątpliwości we wskazanym zakresie, w opisie poz. 36 wzoru deklaracji powinna znaleźć się informacja na temat tego konkretnego zwolnienia, która spełni warunek zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości.

Zauważyć też trzeba, że na tożsame nieprawidłowości Kolegium Izby wskazało już w odniesieniu do uchylanej uchwały Rady Gminy Boćki Nr XV/104/2021 z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości – zostały one jednak powielone w badanej uchwale Nr IX/41/2024.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze w punkcie 1. służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Kolegium
Dariusz Renczyński